

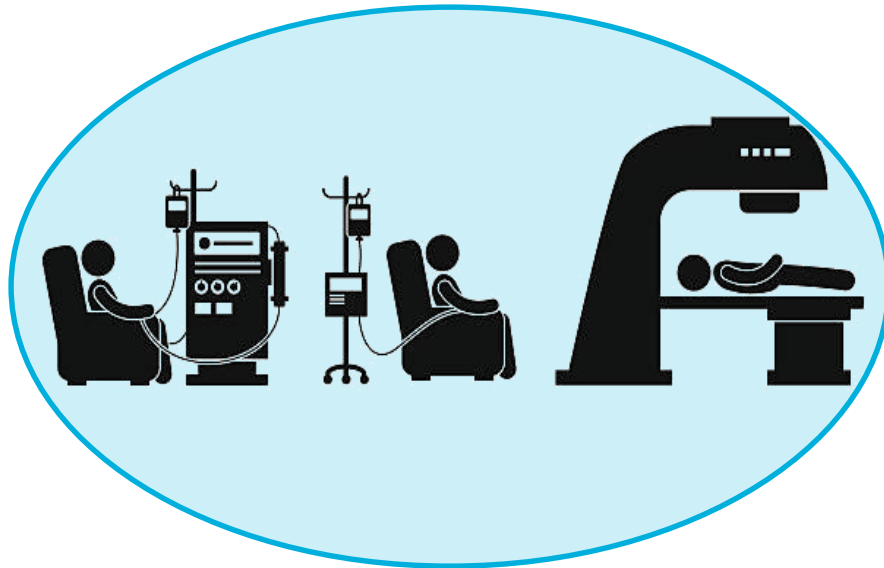
Beweegzorg op maat voor patiënten tijdens en na de behandeling voor kanker

Van veelvoorkomende naar zeldzame kanker

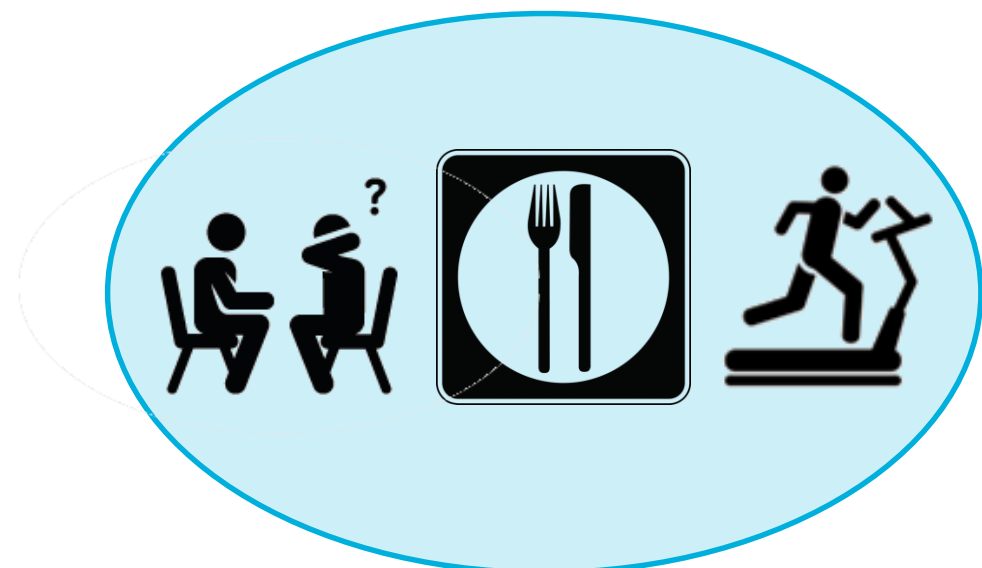

Marieke ten Tusscher

Behandeling van kanker

Ondersteunende zorg

- Omgaan met de ziekte en behandeling
- Herstel

Inhoud

- Effecten van trainen tijdens en na de behandeling voor kanker
 - Wat weten we al?
 - Wat moet nog verder uitgezocht?
- Voorbeeld van een studie naar de effecten van training
- Vertaalslag naar zeldzame kanker
 - Speekselklierkanker
- Take home messages

Exercise in Cancer Survivors: An Overview of Research

KERRY S. COURNEYA
University of Alberta, Edmonton, CANADA

J Cancer Sci Clin Oncol
DOI: 10.1007/s00096-005-0020-2

An update of the role of physical activity in cancer survival: a systematic review and meta-analysis

eb • M. S. • Jerry • C. •
ou • Mã • Sue Duv • K. • H. Schmitz

Contents lists available at ScienceDirect

Cancer treatment Review

journal homepage: www.elsevier.com/locate/journalofelectroniccommerce

Physical exercise interventions in haematologic cancer patients are feasible to conduct but effectiveness to be established. A systematic literature review

Roberto D.K.S. Liu ^{a,1}, Marijke J.M. Chinapaw ^{a,*}, Peter C. Hoogens ^{b,2}, and Van Mechelen ^{a,1}

^b Department of Haematology, VU University Medical Center, Amsterdam, The Netherlands

Exercise interventions on health-related quality of life for people with cancer during active treatment (Review)

Mishra SI, Scherer RW, Geigle PM, Berlanstein DR, Topaloglu O, Gotay CC, Snyder C

Exercise interventions on health-related quality of life for cancer survivors (Review)
Copyright © 2012 The Cochrane Collaboration. Published by John Wiley & Sons, Ltd.

Mishra SI, Scherer RW, Snyder C, Geigle PM, Berlanstein DR, Topaloglu O

Exercise interventions on health-related quality of life for people with cancer during active treatment (Review)
Copyright © 2012 The Cochrane Collaboration. Published by John Wiley & Sons, Ltd.

Er zijn inmiddels een heleboel onderzoeken gedaan naar de effecten van training tijdens en na de behandeling voor kanker en die laten veel positieve effecten zien. Dit zijn veelal onderzoeken geweest waarbij mensen zowel conditie- als krachttraining kregen aangeboden. En de meeste van deze onderzoeken zijn uitgevoerd bij patiënten met borstkanker, prostaatkanker en/of darmkanker.

Effecten van fysieke training

Tijdens chemotherapie

- Behoud fysieke fitheid
- Beperken vermoeidheid
- Behoud kwaliteit van leven
- Minder symptomen (pijn, misselijkheid)

Na chemotherapie

- Verbetering fysieke fitheid
- Vermindering vermoeidheid
- Verbetering kwaliteit van leven

Fitheid

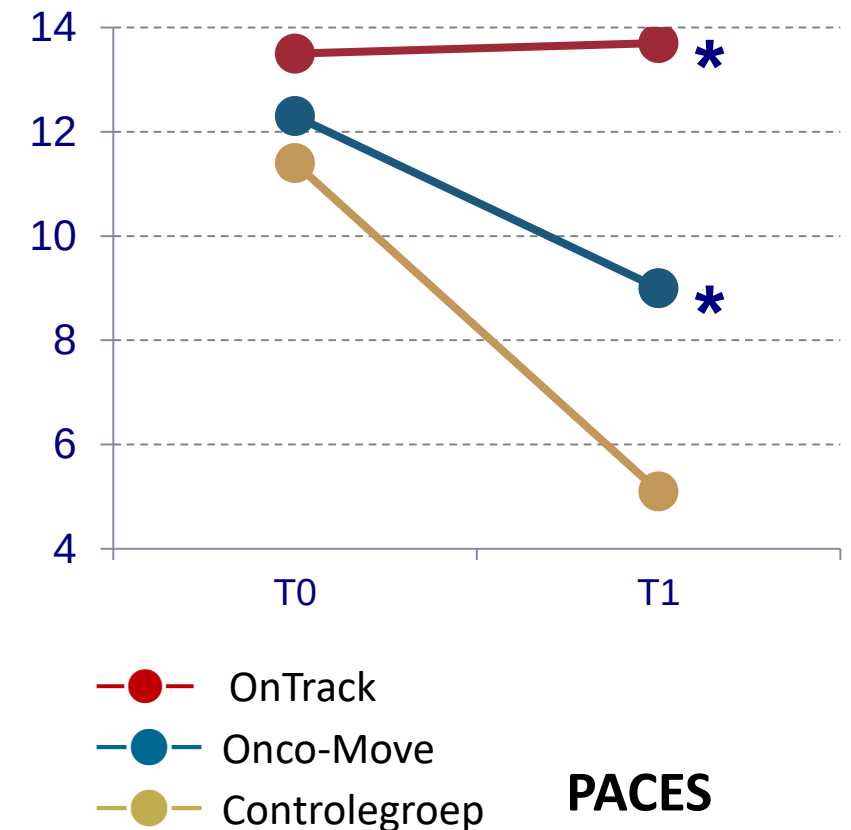
Maximale zuurstofopname (VO_2max)

Trainen tijdens chemotherapie

- 3 groepen
 1. **OnTrack**: 2x per week training bij fysio (+ 1x thuis)
 2. **Onco-Move**: beweegprogramma voor thuis; 5 dagen 30min
 3. **Controle groep**
- Training bij de fysiotherapeut: 1 uur kracht en duurtraining

Duuruithoudingsvermogen (min)

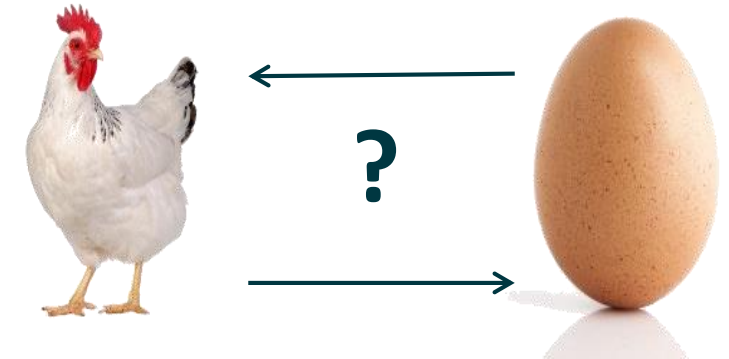
Fysieke activiteit en overleving (?)

Verhoogde fysieke activiteit na de diagnose borstkanker is geassocieerd met een afname van 38% op de kans om te overlijden aan de gevolgen van borstkanker

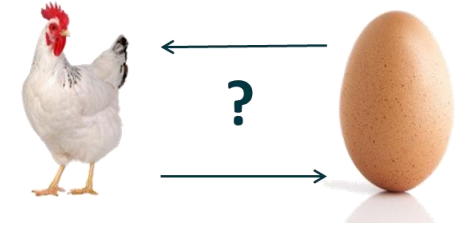
Cancer	Evidence Grade	Approximate % RR Reduction
All-cause mortality		
Breast	Moderate	48%
Colorectal	Moderate	42%
Prostate	Limited	37%–49%
Cancer-specific mortality		
Breast	Moderate	38%
Colorectal	Moderate	38%
Prostate	Moderate	38%

Between physical activity and mortality in cancer survivors.

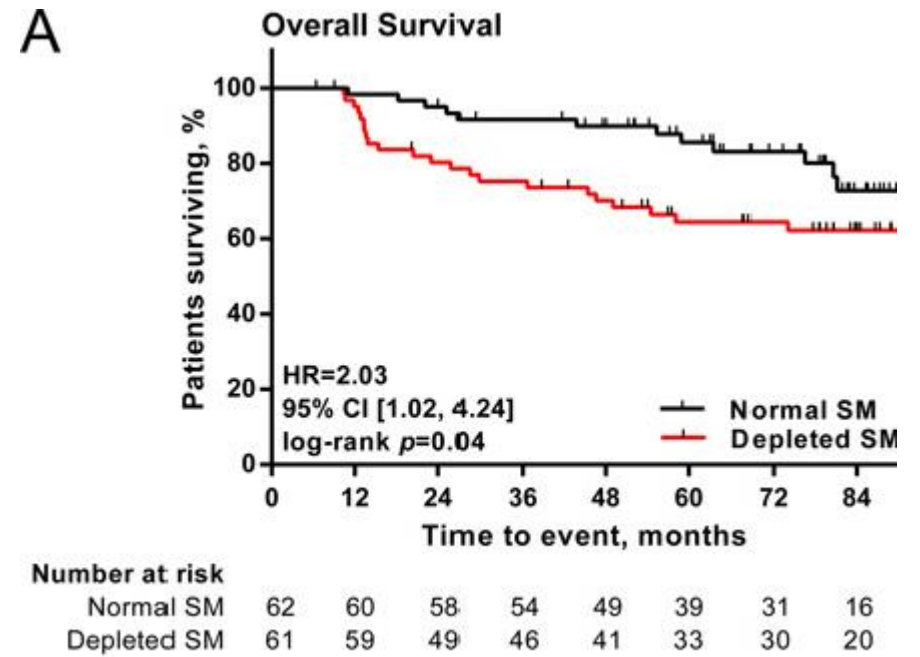
McTiernan et al. Med Sci Sports Exerc 2019; 51: 1251-1261

Spiermassa en overleving (?)

- 190 patiënten met hoofdhalsskanker voor en na radiotherapie (curatief)
- Voor radiotherapie, 67 patiënten (35%) ↓ spiernmassa
- Na radiotherapie, 125 patiënten (66%) ↓ spiernmassa
- Betere overleving bij spiernmassabehoud

In huidig/toekomstig onderzoek wordt er o.a. gekeken of betere fysieke activiteit en meer spiernmassa daadwerkelijk leiden tot en betere overleving

Richtlijnen

Minimaal 3x/week 30min, matig-intensieve intensiteit, conditie en/of krachttraining

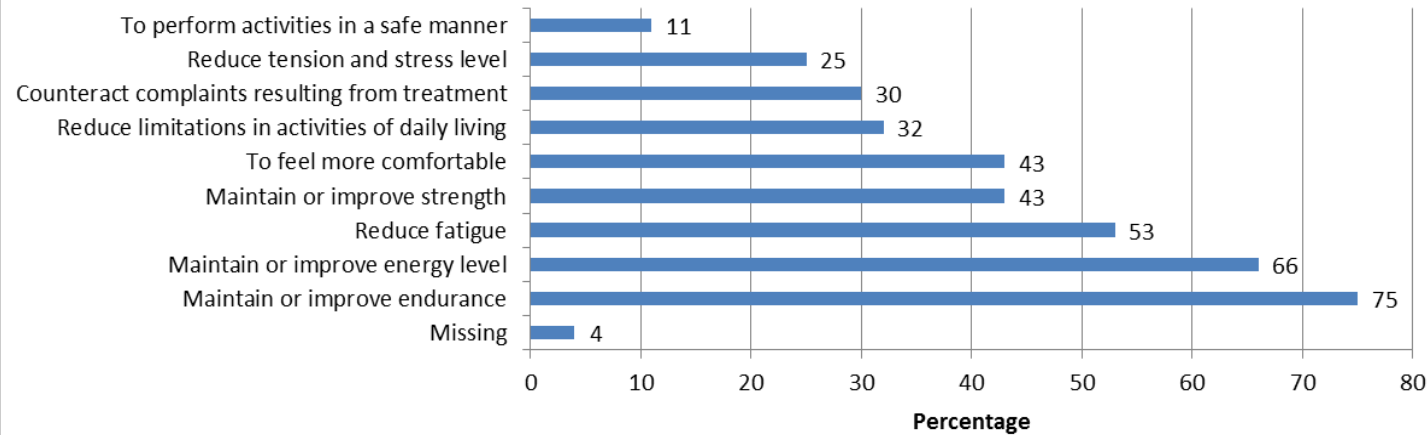

Niet alle positieve uitkomsten gaan voor iedereen op. Zo lijken patiënten die minder fit zijn en/of ouder de programma's minder goed vol te kunnen houden.

Dus moet er beter gekeken worden hoe verschillende subgroepen het meeste baat hebben.

Figure 4. Goals with physical therapy

Iedere patiënt heeft eigen doelen waar hij/zij naar toe werkt, zouden trainingsprogramma's daar niet beter bij aan moeten sluiten?

Zeldzame kanker en trainen

Bijwerkingen behandeling speekselklier kanker

Zenuwschade handen en voeten (neuropathie)

20-95% van de patiënten met kanker (afhankelijk van chemo)

Inzetten van beweeginterventies kan helpen om gevolgen van neuropathie te verminderen.*

- Wen-Li Lin, Supportive Care in Cancer, 2021; KNGF-richtlijn Oncologie (maart, 2022)
- Duregon, Critical Reviews in Oncology / Hematology, 2018

Uitval zenuw in de hals (n. accessorius)

- Tijdelijke of langdurige uitval van monnikskapspier
- Afwijkende stand schouder(blad)
- Specifieke schouderoefeningen kunnen:
 - beweeglijkheid van de schouder verbeteren
 - pijnklachten verminderen

Zorg op maat

- Fysiotherapeutische doelen
- Tumortype en bijwerkingen
- Patiënten karakteristieken

Fysiotherapie tijdens en na de behandeling

- www.onconet.nu
- www.nvfl.nl

Take home messages

- Beweging belangrijk onderdeel van de behandeling
- Toe naar meer beweegzorg op maat

Bedankt voor de Aandacht!

Marieke.tenTusscher@radboudumc.nl

Radboudumc